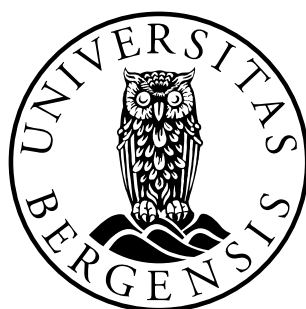

MØTEDOKUMENTER

Forskningsutvalget

28.1.2026

UNIVERSITETET I BERGEN

**Forsknings- og innovasjonsavdelingen
Januar 2026**

V1 publisert 22. januar 2026

V2 publisert 26. januar 2026, rettinger i sak 2 knyttet til redelighetsutvalg

V3 publisert 27. januar 2026, retting sak 1. Figur 1, korrigert beløp 2025, tabell 2 – feil summer for 2025

V4 publisert 4. januar 2026. Korrigert referat 10. desember, sak 31 etter innspill på møtet

Møte i Universitetets forskningsutvalg
28. januar 2026
13:00 – 15:30
Styrerommet, Muséplassen 1

Saksliste

I. Godkjenning av innkalling og saksliste

II. Referat: [Møte 10. desember](#)

III. Saker

Saker

FU 1/26	D	Ekstern finansiering – NFR og EU 2025 Saksforelegg
FU 2/26	O	Utviklingsavtalen 2025 – årsrapport, forskning Saksforelegg , vedlegg
FU 3/26	D	Marie Skłodowska-Curie Actions Saksforelegg
FU 4/26	O	Momentum utlysning 2026 Saksforelegg , vedlegg
FU 5/26	O	Coimbra-utlysninger 2026 Saksforelegg
FU 6/26	O	ERC development programme Saksforelegg , vedlegg: Informasjonsskriv , concept template
FU 7/26	O	Møteplan høst 2026 Saksforelegg
		Eventuelt

D: Drøftingssak, O: Orienteringssak

Referat fra møte i Universitetets forskningsutvalg

Onsdag 10.12.2025

13:00– 15:30

Møterom Styrerommet, Muséplassen 1

Til stede: Kjell Morten Myhr (leder), Kristoffer Chelsom Vogt, Kristian Birkeland, Øyvind Frette, Silje Skrede, Eivind Heldaas Seeland, Jørn Jacobsen, Frode Guribye, Nils Anfinset, Jostein Gundersen, Welat Akman Westrheim, Alette Gilhus Mykkeltvedt, Eli Heldaas Seland, Elisabeth Flo-Groeneboom

Fra administrasjonen: Birgit Falch, Bjug Bøyum, Jutta Schloon, Cecilie Nordbotten, Kristin Hansen, Sven-Egil Bøe, Alisa Hodzic

Forfall

Maria-Carme Torras-Calvo. Vara: Eli Heldaas Seland

Torbjørn Torsheim. Vara: Visedekan Elisabeth Flo-Groeneboom

Saksliste: Det var ingen kommentarer til møteinnkalling. En sak ble fremmet til eventuelt.

Referat: Referat fra FU-møte 15. oktober er tilgjengelig på [utvalgets nettsider](#). Det var ingen kommentarer til referatet.

	Sak
FU 30/25	Trond Mohn Foundation Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Representant for TMF orienterte om stiftelsens virkemidler, status for UiBs aktivitet og planer for 2026. TMF oppfordrer til større søknadsaktivitet fra UiB, og til samarbeid med UiT om tematiske utlysninger. UiB har mulighet til å påvirke tema for utlysninger. Stiftelsen vil evaluere tilskuddsordninger i 2026. Utvalget kommenterte flere aspekt ved stiftelsens virkemidler.
FU 31/25	Momentum utlysning 2026 Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Forsknings- og innovasjonsavdelingen orienterte om programmet, og presenterte forslag til endringer i 2026. Det ble foreslått å utvide antall deltakere fra 17 til 24, redusere stipend fra kr 100 000 til kr 50 000 og legge om seminaret som har vært holdt i Brussel, til et lokalt arrangement. Det ble foreslått på møtet å også diskutere opptakskravet om periode etter ph.d. ERC utvider til ti år etter grad, bør Momentum gjøre det samme? Utvalget hadde følgende innspill: • De fleste var positive til å utvide antall deltakere • Det var overveiende enighet om å redusere stipend 50 000 NOK for å finansiere utvidelse av kullstørrelse

	• Flere la vekt på viktigheten av å videreføre Momentum som en spiss-satsing, for kandidater som fakultetene spesielt ønsker å satse på. Det kan være utfordrende å finne svært gode kandidater når tilbudet utvides. • Det var ulike synspunkter på å fase ut Brussel-seminar, men det ble argumentert for at opprettholdelse av kvalitet i seminaroppleggene var det viktigste. Deler av Brussel-programmet kan enkelt gjenskapes lokalt, andre deler er kan være mer utfordrende. • Det ble fremholdt at det kunne være en fordel at det var minst to fra hvert fakultet med felles bakgrunn, mens andre så på det som en fordel at en kom sammen med andre med forskjellig bakgrunn • Det var ingen innvendinger mot å bruke vitenskapelige årsverk som nøkkel for å fordele plasser. To av fakultetene – SV og HF – har tilnærmet likt antall vitenskapelige årsverk, og vil veksle på å tilby tre og fire plasser. • Det ble uttrykt behov for breddetilbud til ansatte som ikke blir tatt opp på programmet. Dette må finansieres utenfor programmet. Universitetsledelsen går videre med utlysning etter oppsatt tidsplan. FUs innspill til revisjon av programmet er notert.
FU 32/25	Marie Skłodowska-Curie Actions Saksforelegg ble lagt ut med saklisten. Presentasjon er tilgjengelig på utvalgets nettsider. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Økonomiavdelingen (ØKA) orienterte om budsjettmodeller for MSCA Postdoctoral Fellowships (PF) og Doctoral Networks (DN). Saken er fremmet fordi det er uttrykt bekymring over krav til egeninnsats i programmene. Budsjettmodell og delfinansiering fra EU-insentivmidler ble gjennomgått. Modellene viser at kravene til egeninnsats ikke er høyere enn andre finansieringsinstrumenter, henholdsvis 21 % for DN og 17 % for PF. Innspill fra utvalget: • Det ble stilt spørsmål om stillingstyper, siden PF-prosjektene er toårige. Ved UiB må derfor PF-mottakere ansettes i stilling som forskere • Det ble kommentert at andre universitet bruker KD-midler til rekrutteringsstillinger for å finansiere postdoktorstillinger. EU finansierer to år, da gir KD-midler til én postdoktorstilling mulighet til å ansette tre MSCA postdoktorer med 66 % finansiering fra EU. • Flere bekreftet forestillinger på institutt og fakultet om at finansieringsordningen er spesielt dyr • ØKAs modeller er nyttige i dialog med fakultetene og instituttene. • Fakultetenes økonomimodeller er ulike. ØKAs budsjettoppsett tar ikke opp alle kostnader et institutt kan ha, eksempelvis husleie. • Deler av instituttenes utgifter blir i cash, ikke in kind. Dette kan være et problem for institutt med svært dårlig økonomi. For å finansiere aktiviteten må instituttene gjøre budsjettprioriteringer.

	Utvalgsleder ber utvalget om å ta opp saken med grunnlagsdokumentasjon på fakultetene, og orientere om tilbakemeldinger på møte 28. januar.
FU 26/25	Forskningsetisk dag 2026 Saksforelegg ble lagt ut med sakslisten. Saken ble lagt frem for utvalget til drøfting. Det ble orientert om organisering av tidligere arrangement, og planer for 2026. Dato for arrangement i 2026 blir 2. oktober. Utvalgsleder foreslår å ta opp <u>formidling og etikk</u> som tema, med akademiskeres forventninger og erfaringer med medieframstilling av egen forskning som en av problemstillingene. Fra utvalget ble det fremmet følgende forslag: • Tillit til forskning: problemstillinger knyttet til konspirasjonsteori, pandemi, vaksinemotstand mm. Henger også sammen med formidling og medias rolle. Forslaget fikk støtte fra flere • Forhold akademisk frihet, forskningsetikk og forskernes eget ansvar, blant annet med referanse til GAMUT og samarbeid med Israel • Det ble oppfordret til å gå inn i kontroversielle saker Fra Forskningsutvalget er Silje Skrede og Frode Guribye bedt om å bidra i arrangementskomite. De har begge takket ja. Silje Skrede vil lede arbeidet. Framdrift vil presenteres på vinterens/vårens FU-møter.
	Eventuelt: Innledningsvis ble det kort orientert om Forskningsrådets omlegging av budsjettmodell, og om samarbeid med Peder Sather Center for Advanced Study. Fra utvalget ble det fremmet sak om forskningsrådets saksbehandlingsprosesser. Det ble uttrykt ønske om å drøfte hvordan UiB jobber strategisk mot forskningsrådet, og dele erfaringer med arbeid mot NFR. FU-leder orienterte også om at rektoratet vil vurdere om det skal tilbys kursing i KI til kolleger i vitenskapelige stillinger knyttet til både undervisning og forskning.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 1/26		Arkivsaknr.:

Søknader og finansierte prosjekt, Forskningsrådet og EU 2025

Bakgrunn

Forskningsutvalget får jevnlig oversikter over status for eksternt finansiert virksomhet, jamfør utvalgets mandat. Dette dokumentet oppsummerer resultater for 2025 fra de to største finansieringskildene, NFR og EU.

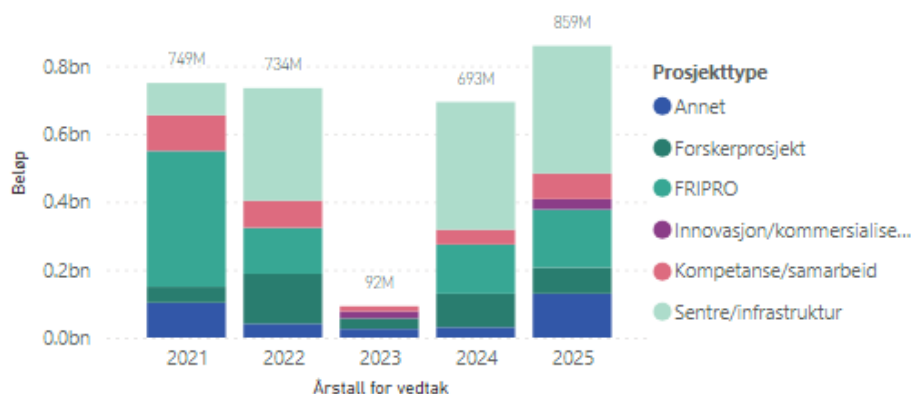
I 2025 utarbeidet Forskningsutvalget rapporten [Styrk UiB](#), som ble lagt fram for universitetsstyret 8. mai ([sak 32/25](#)). Rapporten tok utgangspunkt i endrede rammevilkår i Universitets- og høyskolesektoren, og pekte på utfordringer for den eksternt finansierte forskningen ved Universitetet i Bergen. Rapporten viste at UiB hadde hatt realnedgang i den eksternt finansierte virksomheten de siste to årene. Den konkluderte blant annet med behov for økt mobilisering til utlysninger av forskningsmidler, og styrket kvalitet i søknadene, i for å ivareta et høyt internasjonalt nivå i forskning, og å være blant de fremste i Norge. Oppfølging av rapporten har hatt særlig fokus på mobilisering i søknadsrunder.

Foreløpig økonomirapport for 2025 viser at den eksternt finansierte virksomheten som ble regnskapsført i 2025, var ca 5 prosent lavere enn i 2024. Det er fortsatt behov for å styrke deltakelsen i utlysninger.

Tallene fra Forskningsrådet og EU viser at søknad til Horisont Europa og til forskningsrådets senterordninger har økt, mens søknad til FRIPRO er redusert. I 2025 har UiB fått økt tilsagn om nye forskningsmidler fra Forskningsrådet, mens uttellingen i Horisont Europa er noe redusert.

Forskningsrådet

Nye tildelinger

Figur 1 Forskningsrådet: brutto kontraktbeløp i nye koordinatorprosjekt, ikke justert for gjennomstrømningsmidler. Kategorien «Forskerprosjekt» omfatter kun tematiske utlysninger, ikke FRIPRO.

UiB har hatt rekorduttelling i midler fra Forskningsrådet til nye koordinatorprosjekt og -sentre i 2025. Ved inngangen til 2026 har UiB tilsagn om nærmere 860 millioner NOK (tallet kan endres etter kontraktforhandlinger med sentre og prosjekt).

De fleste fakulteter har økning i midler til nye prosjekt. Særlig stor er veksten for Det psykologiske fakultet, etter flere år med lav uttelling. Også Det medisinske fakultet og Det humanistiske fakultet har betydelig vekst. NT-fakultetet hadde særlig stor uttelling i 2024 knyttet til forskningsinfrastruktur, og har nærmere halvert omfanget av nye midler i 2025.

Tabell 1 Fakultetenes koordinatorsøknader etter søknadsår og gjennomslag etter vedtaksår, Forskningsrådet 2024 og 2025. Beløp i millioner NOK.

	2024			2025		
	Søknader	Innvilget	Beløp	Søknader	Innvilget	Beløp
NT	92	29	467	105	28	239
PSYK	5		0	23	4	212
MED	54	11	73	57	18	210
HF	14	4	17	28	7	120
SV	15	7	97	31	7	22
JUSS	5	4	31	15	3	14
UM	1	1	2	4	1	12
KMD			0	2	1	12
Totalsum	190	58	693	271	74	857

Økningen i midler siden 2024 kommer spesielt i virkemidler utenom de brede kategoriene av søknadstyper, merket «Annet» i tabell 2. Særlig betydning har bevilgninger på 64 millioner til etablering og drift av fire nye nasjonale forskerskoler, en på MED og tre på NT-fakultetet. Bevilgning til forskerskolene fordeles mellom partnere over en periode på åtte år.

Tabell 2 Søknadstyper - Søknad etter søknadsår og gjennomslag etter vedtaksår, koordinatorprosjekt, Forskningsrådet 2024 og 2025. Beløp i millioner NOK.

	2024			2025		
	Søknader	Innvilget	Beløp	Søknader	Innvilget	Beløp
FRIPRO forskerprosjekt	82	14	145	72	13	161
Tematiske forskerprosjekt	44	9	99	50	8	77
Innovasjon/kommersialisering	3			5	3	31
Kompetanse/samarbeid	11	4	44	25	7	75
Sentre/infrastruktur	6	6	376	53	3	376
Annet	44	25	38	66	40	138
Totalsum	190	58	693	271	74	857

Også midler til kompetanse -og samarbeidsprosjekt har økt betydelig, med 70 prosent i forhold til 2024 (30 mill NOK). Tre flere slike prosjekt ble innvilget i 2025 enn i 2024, etter en sterk økning i søknader til ordningen, som krever samarbeid med partnere utenfor academia.

Sentre og forskningsinfrastruktur

I 2025 oppnådde UiB like mye midler til sentre og forskningsinfrastruktur som i 2024. Mens 2024-tildelingen i helhet gikk til investeringer i forskningsinfrastruktur, er midlene i 2025 fordelt på tre forskningssentre ved tre fakultet:

- **AI LEARN (PSYK):** *Nasjonalt senter for kunstig intelligens og læring.* Et av fem finansierte sentre for forskning innen kunstig intelligens. Bevilgningen på 200 millioner er den største enkelttildelingen noensinne til et forskningssenter ved UiB. Midlene fordeles på et stort antall partnere.
- **Senter for norsk fagspråk (HF)** samler mange av de norske språkvitenskapelige miljøene i en storstilt nasjonal satsing de neste åtte årene, som et av to slike sentre.
- **SFI ICON (MED):** *Innovation Center for Neuroresilience.* Et av åtte nye sentre for forskningsdrevet innovasjon, med en bevilgning på 96 millioner som skal utvikle nye løsninger for tidlig oppdagning, forebyggelse og behandling av nevrodegenerative sykdommer som Parkinsons sykdom.

Over de siste ti årene har tendensen vært at en større andel av UiBs NFR-finansiering har gått til sentre og forskningsinfrastruktur, mens mindre midler går til prosjekt (fripro og tematiske forskerprosjekt, samt kompetanse og samarbeidsprosjekt). UiB hadde rekordstor søknad til utlysninger for sentre og forskningsinfrastruktur i 2025. Særlig SFF-utlysningen innebar en betydelig økning siden forrige søknadsrunde (2020). Med 34 prosjektforslag hadde UiB nest flest søknader nasjonalt, etter UiO (55), men foran NTNU (33) og UiT (14). Evaluering av trinn 1 er ventet i mai 2026. I 2021 gikk syv av UiBs søknader videre til trinn 2. SFF-prosessen ble lagt fram for forskningsutvalget i sak 20/25.

Tabell 3 Søknad SFF trinn 1 2020-2025

	2020	2025
HF	3	3
JUSS	1	
MED	6	10
NT	11	13
PSYK	1	2
SV	3	5
UM		1
Totalt	25	34

I 2024 hadde UiB svært god uttelling i utlysningen av midler til forskningsinfrastruktur av nasjonal viktighet. Til 2025-utlysningen sendte UiB ni søknader, ti færre enn i 2023/2024. Utlysningen i 2025 har vært mer spisset og rettet mot oppgradering av eksisterende infrastruktur, med begrenset mulighet for finansiering nye initiativ. Det er derfor en betydelig nedgang i søknader også nasjonalt.

FRIPRO

Tabell 4 FRIPRO søknader per søknadsår og gjennomslag per vedtaksår 2024, 2025. -Beløp i millioner NOK.

	2024			2025		
	Søknader	Innvilget	Beløp	Søknader	Innvilget	Beløp
HF	11	2	17	13	1	6
MED	26	3	32	15	4	41
NT	39	9	96	28	7	103
PSYK	2	0	0	5	0	0
SV	4	0	0	9	0	0
UM				2	1	12
Totalt	82	14	145	72	13	161

UiB hadde noe lavere søknadstall i FRIPRO-utlysningene i 2025 enn i 2024, og oppnådde 13 finansierte prosjekt, nesten like mange som i 2024 (14). Etterslep i løpende søknadsbehandling fra 2024 gjorde at betydelig flere søknader ble vurdert i 2025 – 72 søknader, opp fra 39 året før. Grunnen til at antall innstilte prosjekt ikke økte, er at suksessraten i søknadene ble sterkt redusert, fra 28 til 18 prosent. Nedgangen i søknadstall er avgrenset til Det medisinske fakultet og Fakultet for naturvitenskap og teknologi. Det er naturlig å sette nedgangen i sammenheng med høy søknadsaktivitet mot andre virkemiddel, som SFF og ERC.

Nedgangen i søknader fra UiB var på 12 prosent, mens deltakelsen i FRIPRO-utlysningene økte med 17 prosent nasjonalt. Ved siden av UiB var det bare NTNU av de større institusjonene som hadde nedgang i søknader (-5 %). UiO hadde en økning på 26 prosent, mens UiT økte med 42 prosent. Til tross for nedgangen er UiB nest mest aktiv nasjonalt i FRIPRO-søknader målt per vitenskapelig ansatt. Antall finansierte prosjekt nasjonalt har økt med nærmere 50 prosent. UiO har hatt en betydelig økning i finansierte prosjekt, ellers er utslagene mindre på de øvrige institusjonene.

Tabell 5 FRIPRO søknader etter søknadsår og innvilgede etter vedtaksår, nasjonalt.

	2024		2025	
	Søknad	Innvilget	Søknad	Innvilget
UIO	120	25	151	46
NTNU	97	10	92	15
UIB	82	14	72	13
UIT	36	5	51	10
Andre	214	29	279	37
Totalsum	550	83	643	121

Forskningsrådet innførte tre nye FRIPRO-utlysninger i 2025, i tillegg til de tradisjonelle (erfarne forskere, tidlig karriere, mobilitet):

- Radikale forskningsideer i tidlig karriere – prosjekt med ett års varighet innrettet mot yngre forskere, som gir mulighet til å utvikle forskningsideer i et tidlig stadium.
- Toppforskere – forskerprosjekt for å utvikle verdensledende forskningsmiljøer, inntil 40 millioner i støtte til erfarne forskere, og
- Finansiering av kvalifiserte ERC-søknader – støtte til ERC-søknader som kvalifiserer til finansiering, men ikke har rukket opp

Selv om antall finansierte prosjekt ikke økte i 2025, økte det totale støttebeløpet til FRIPRO-prosjekt med ca 15 millioner. Det skyldes gjennomslag for en søknad til den nye utlysningen for toppforskere: Kristian Ytre-Hauge ved IFT fikk 40 millioner for forskning på protonterapi. Nasjonalt ble i alt fire slike prosjekt tildelt midler.

Det er særlig innen utlysningen for erfarne forskere at søknadsvolum er redusert i 2025. Endringen i søknad for tidlig-karriere-forskere var mindre, men finansierte prosjekt ble redusert fra fire til ett. Nasjonalt tar UiO nær halvparten (23) av disse stipendene, mens resten – 28 prosjekt - er spredd jevnt på 18 institusjoner. Ved utgangen av 2025 gjenstod 40 FRIPRO-søknader fra UiB for evaluering i 2026.

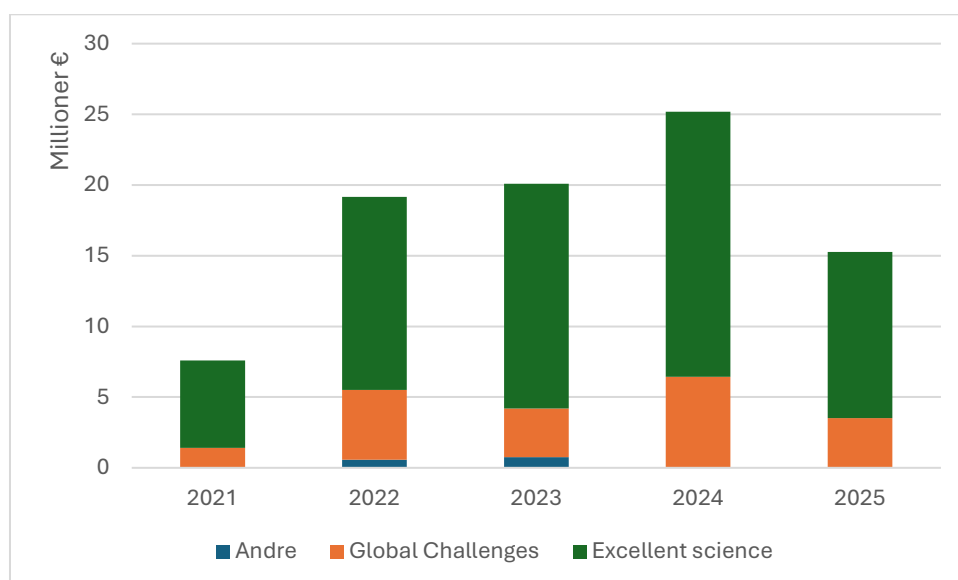
Foreløpig har ikke UiBs forskningsmiljø gjort stor nytte av utlysningen for radikale forskningsideer. Kun to søknader er fremmet til denne ordningen siden det ble åpnet for søkning

våren 2025. Gitt utfordringer med gjennomslag, bør det være aktuelt for mange fagmiljø å vurdere om denne ordningen kan gi utbytte i form av sterkere søknader i «fulle» utlysninger for FRIPRO tidlig karriere og ERC Starting grants.

Tabell 6 FRIPRO utlysninger. Søknader per søknadsår og gjennomslag per vedtaksår 2024-2025.

	2024			2025		
	Søknader	Innvilget	Beløp	Søknader	Innvilget	Beløp
Forskerprosjekt for erfarne forskere	52	9	108	34	8	95
Forskerprosjekt for tidlig karriere	27	4	32	23	1	10
Treårig prosjekt med internasjonal mobilitet	3	1	5	6	3	16
Radikale forskningsidéer i tidlig karriere				2		
Toppforskere - Forskerprosjekt for å utvikle verdensledende forskningsmiljøer				6	1	40
Totalsum	82	14	145	72	13	161

EUs rammeprogram

Figur 2 EU: netto støttebeløp nye prosjekt fordelt på pilar, etter årstall for tilsagn/vedtak

I motsetning til utviklingen i forskningsrådet, fikk UiB lavere uttelling for nye EU-prosjekt i 2025 enn de tre foregående årene. UiB hentet mindre midler både fra excellent science-pilaren, og fra Global challenges. Totalt fikk UiB gjennomslag for 19 prosjektforslag til en verdi av 15 millioner euro, 10 millioner under nivået fra 2024. Prosjektene omfattet tre ERC: to advanced grants (NT), et consolidator grant (SV); seks MSCA PF; to MSCA doktornettverk og tre Pilar 2-prosjekt.

Mens innvilgede prosjekt gikk ned, har søknad til programmene økt betydelig fra 2024 til 2025. Det er økning i søknadstall på de fleste fakultetene, og både ERC, MSCA- og pilar 2 har vekst på rundt 50 %. Innen pilar 2 er det særlig vekst i helse-klyngen, mens klyngen for klima, miljø og energi har en nedgang. Av søknadene fra 2025 er tre fjerdedeler under behandling, og vil besluttes i 2026.

Tabell 7 Søknad og gjennomslag, EU, etter søknadstyper. Søknad etter søknadsår, innvilget/beløp etter vedtaksår. Beløp i € 1000

	2024			2025		
	Søknad	Innvilget	Beløp	Søknad	Innvilget	Beløp
Excellent Science	78	21	18 497	115	14	11 739
ERC	41	6	12 418	63	5	8 473
INFRA	6	2	598	6		0
MSCA	31	13	5 481	46	9	3 266
GLOBAL CHALLENGES	40	8	6 375	59	3	3 482
CL1 Health	7	2	1 921	22	2	3 167
CL2 Culture, Creativity and Inclusive society	9	1	1 191	17		0
CL3 Civil security for society	3		0	2		0
CL4 Digital, Industry and Space	4	2	1 118	1		0
CL5 Climate, Energy and Mobility	6	1	822	5		0
CL6 Food, Bioeconomy, Natural Resources, Agriculture	11	2	1 324	12	1	315
Other	7	0	0	9	2	56
EIC	3		0	8		0
WIDERA	2		0	1	1	37
Erasmus	2		0		1	19
Totalsum	125	29	24 873	184	19	15 276

Tabell 8 Søknad og gjennomslag, EU, etter fakultet. Søknad etter søknadsår, innvilget/beløp etter vedtaksår. Beløp i € 1000

	2024			2025		
	Søknad	Innvilget	Beløp	Søknad	Innvilget	Beløp
HF	13	5	8 033 447	19	3	754 734
JUSS	2	1	2 000 000	2		
KMD	2	1	698 058	3		
MED	25	8	6 739 209	48	6	4 715 719
NT	49	12	6 152 972	65	7	7 539 860
PSYK	10	1	1 191 325	16	1	19 074
SV	18	3	360 711	26	2	2 246 685
MUSEUM	4			4		
Totalsum	125	32	25 175 722	184	19	15 276 072

Innen ERC har det særlig vært sterk vekst i søknad til Starting grants (StG) i løpet av de siste fire årene. Søknad til StG økte fra 19 i 2024 til 29 i 2025, det var dermed flere som søkte ERC StG enn forskningsrådets utlysning for tidlig karriere i 2025. Søknadene fra 2024 ble evaluert i 2025. Selv om fire av søknadene fikk god vurdering, fikk ingen finansiering. UiB har etablert et eget kursopplegg, ERC StG Development Programme, for å øke deltakelse og styrke kvalitet i søknadene.

Tabell 7 under viser Forskningsrådets nasjonale oversikter over deltakelse i Horisont Europa for de fire største universitetene. Uttaket er basert på EUs prosjektdatabase (Cordis), oppdatert med søknader og innvilgede prosjekt per ca mars 2025. Oppdateringen bekrefter funnene i STYRK UiB-rapporten om at søknadsaktiviteten ved UiB er noe lavere enn UiO og NTNU innenfor

sentrale program som ERC, MSCA og pilar 2. Suksessrate i søknadene er imidlertid relativt lik blant de store universitetene.

Tabell 9 Søknad og gjennomslag nasjonalt, Horisont Europa. Utvalgte programmer. Årsverk: sum årsverk i faglige stillinger 2021-2024, DBH. Beløp indeks: Finansiert beløp per årsverk som andel av høyest rangerte innenfor kategorien. Kilde: NFR, november 2025

	Søknader	Innstilte	Suksessrate	Beløp	Søknader per 1000 årsverk	Beløp € per årsverk	Beløp indeks
ERC							
UiB	161	24	15 %	40,3	17	4 313	75
UiO	352	52	15 %	89,6	22	5 726	100
NTNU	176	24	14 %	45,3	9	2 251	39
UIT	67	11	16 %	26,3	7	2 915	51
INFRA							
UiB	22	17	77 %	4,5	2	480	100
UiO	24	14	58 %	7,4	2	473	98
NTNU	18	11	61 %	1,9	1	92	19
UIT	10	6	60 %	2,8	1	307	64
MSCA							
UiB	144	32	22 %	13,9	15	1 488	77
UiO	464	106	23 %	30,1	30	1 922	100
NTNU	476	79	17 %	21,3	24	1 060	55
UIT	190	41	22 %	10,5	21	1 165	61
Global Challenges							
UiB	118	26	22 %	14,5	13	1 552	39
UiO	248	59	24 %	25,7	16	1 644	42
NTNU	615	126	20 %	79,6	31	3 954	100
UIT	92	31	34 %	14,7	10	1 627	41
Totalt							
UiB	475	104	22 %	74,5	51	7 981	79
UiO	1133	240	21 %	157,2	72	10 048	100
NTNU	1406	250	18 %	152,9	70	7 596	76
UIT	384	97	25 %	59,2	43	6 570	65

Målt etter forskningsmidler per vitenskapelig årsverk rangerer UiB nå som nummer to nasjonalt, tett opp mot NTNU, men 21 prosent under UiO. Det er særlig relativt god uttelling i ERC som hever nivået ved UiB. UiB gjør det best innen forskningsinfrastruktur, men her er den finansielle uttellingen ikke betydelig. UiB får også større finansiell uttelling enn NTNU innen MSCA, selv om vi oppnår færre prosjekt. Det skyldes at UiB har et cofund-prosjekt og større inntekter fra doktornettverk.

Saken legges fram for forskningsutvalget til drøfting

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 02/26		Arkivsaknr.:

Utviklingsavtalen – resultater for UiB 2026 innen forskning og innovasjon

Bakgrunn

Kunnskapsdepartementet har siden 2016 inngått individuelle [utviklingsavtaler](#) med universiteter og høyskoler. Utviklingsavtalene skal reflektere regjeringens mål for sektoren, og tilpasses institusjonenes strategiske prioriteringer gjennom egne målformuleringer og konkrete styringsparametre. Utviklingsavtalene inngår som oppdrag i regjeringens tildelingsbrev til institusjonene, som årlig rapporterer status for målene gjennom årsrapportene. Årsrapportene danner grunnlaget for departementets etatstyring. UiBs utviklingsavtale varer til 2026 og inneholder mål for forskning, utdanning og formidling, herunder innovasjon. Utviklingsavtalen er tilgjengelig på [regjeringens nettsider](#). Følgende er UiBs mål og styringsparametre for forskning og innovasjon:

Mål 1: Videreutvikle UiB som et internasjonalt sterkt forskningsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggende forskning

1. Utvikle flere internasjonalt ledende miljøer innenfor sine fagområder.
2. Øke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksterntfinansiering i virkemidlene for fremragende forskning.
3. Øke gjennomslag i tematiske og utfordringsdefinerte utlysninger.
4. Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitenskapelig ansatte.
5. Økt vektlegging av forskningsetikk og redelighet i bredden av UiBs virksomhet.

Mål 3 - Være en aktiv deltaker i en demokratisk samfunnsutvikling gjennom forskningsformidling og kunnskapsoverføring i hele samfunnet

11. Mer tilgjengelig, bredere og variert forskningsformidling.
12. Utvikle brukervennlige bygg med utgangspunkt i universitetets masterplan for areal.
13. Delta i samarbeid for forskningsbasert innovasjon nasjonalt og internasjonalt.

Status for styringsparametrene i utviklingsavtalens mål 1, samt styringsparameter 13, er utredet i vedlegg til denne saken. Deler av framstillingen vil inngå i universitetets årsrapport for 2025.

Forslag til revidert utviklingsavtale utarbeides av universitetsledelsen våren 2026. Arbeidet er forankret i dekangruppen. Fakultetene oppfordres til å ha gode interne prosesser for innspill til utviklingsavtalen.

Saken legges frem for forskningsutvalget til orientering.

Utviklingsavtalen sine mål for forskning – innspel frå FIA

Det norske og internasjonale forskningssystemet er i endring, og UiB må tilpasse seg for å møte nye utfordringar. I 2025 hadde UiB for andre år på rad nedgang i vitskapelege årsverk og eksternt finansiert aktivitet. Universitetets forskingsutval tok initiativ til prosjektet Styrk UiB i 2024. Målet er å leggje til rette for styrking av forskingskvalitet og auka aktivitet gjennom betre prosessar rundt eksternt finansiert forskning. Universitetsstyret handsama sluttrapport frå prosjektet våren 2025. Det er følgt opp av fakultet og sentrale utval i løpet av hausten.

I løpet av året er UiB tildelt fleire større forskingssenter, innan språk, kunstig intelligens og forskingsdriven innovasjon. Godt gjennomslag i senterutlysingar og andre verkemiddel gjer at UiB i 2025 hentar det største omfanget av forskingsmidlar frå Forskringsrådet nokon sinne. Samstundes er det gjennomført store løft i fagmiljøa for auka søkning og gjennomslag i Forskringsrådet si utlysing av senter for framifrå forskning (SFF) og EU sine ERC-program. Dette kan bidra til at UiB kan snu utviklinga i eksternt finansiert forskingsaktivitet i åra som kjem.

Bodil Holst, professor ved Institutt for fysikk og teknologi, vann i 2025 Forskringsrådet sin prestisjefylte innovasjonspris. Ho har utvikla eit breitt spekter av teknologiar frå atom-mikroskop, skismøring inspirert av stoffar isolert i frå isbjørnskinns og ny teknologi som gjer det mogeleg å lage mikroskopiske mønster på overflatar som blant anna databrikker. Brikke-teknologien blir kommersialisert gjennom selskapet Lace Lithography AS, der Host er grunder og direktør.

UiB ønskjer å vere eit sterkt internasjonalt universitet. Av universiteta i Norge har UiB den største delen av kandidatar som har utveksling i studieløpet (Tilstandsrapporten), den største delen internasjonalt prosjektsamarbeid i forskning (Indikatorrapporten) og den største delen internasjonalt samforfattarskap i vitskapeleg publisering (DBH).

Utviklingsavtalen

Mål 1. Vidareutvikle UiB som eit internasjonalt sterkt forskingsuniversitet basert på langsiktig og grunnleggjande forskning

UiB vil vidareutvikle profilen sin som forskingsuniversitet. Med internasjonal forskning og eit ansvar for stor fagleg breidde vil UiB flytte kunnskapsgrensene og bidra til ei berekraftig og demokratisk framtid. UiBs forskning er internasjonal, ho femner vidt, bidreg til grunnleggjande kunnskap og til å løyse dei store kjende og ukjende utfordringane.

Forskingsmiljøa ved UiB er prega av høg internasjonal kvalitet, fagleg integritet og langsiktighet. Noreg og verda står overfor komplekse utfordringar som krev tillit til kunnskap og dristig tverrfagleg og fleirfagleg forskning. Forskingsetikk og vern om vitskapens integritet er sentrale verdier for UiBs verksemd. UiB vil verne om uavhengig og nysgjerrighetsdriven forskning.

Styringsparameter:

1. Utvikle fleire internasjonalt leiande miljø innan sine fagområde
2. Auke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksternfinansiering i verkemidla for framragande forskning
3. Auke gjennomslag i tematiske og utfordringsdefinerte utlysingar
4. Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitskapeleg tilsette
5. Auka vektlegging av forskningsetikk og redelighet i breidda av verksemda til UiB

1. Utvikle fleire internasjonalt leiande miljø innan sine fagområde

Den store breidda av fagområde ved UiB bidreg til å sikre samfunnets kunnskapsberedskap. Høg kvalitet, fagleg integritet og langsiktighet pregar UiB sine forskingsmiljø, og fleire av dei er internasjonalt leiande.

Ekstern finansiering

Samla sett var inntektene frå Forskningsrådet, EU og andre i 2025 på 1,27 milliardar kroner. Beløpet inneber ein nominell nedgang på fem prosent i 2025. Dette vidarefører utviklinga frå dei to siste åra. I 2025 har også EU-finansiert verksemd nedgang i rekneskapsførte inntekter. Nedgangen er knytt til utdanningsføremål, medan aktivitet knytt til EU sitt rammeprogram for forskning vaks med 9 %.

	2021	2022	2023	2024	2025	Endring 2024- 2025
Forskningsrådet	485	594	592	569	547	-4 %
EU	148	171	185	209	202	-3 %
Andre BOA	426	537	572	566	524	-7 %
<i>SUM</i>	<i>1 059</i>	<i>1 302</i>	<i>1 349</i>	<i>1344</i>	<i>1273</i>	<i>-5 %</i>

Regjeringa har uttrykt mål om å redusere aktiviteten på universitet og høgskular til 2019-nivå. UiB har nådd dette målet i 2025, med om lag like mange faglege årsverk som i 2019, sjå styrets beretning for tal på tilsette.

Nedgangen i forskningsrådsfinansiert verksemd heng saman med lågare nivå på midlar til nye prosjekt og senter dei seinare åra, særleg knytt til kriseåret 2023 då forskningsrådet

mellom anna ikkje lyste ut midlar til FRIPRO for erfarne forskarar, den viktigaste kjelda til større prosjektfansiering for UiB.

I 2025 har UiB hatt rekordhøg utteljing i midlar til nye prosjekt og senter frå Forskingsrådet, særskild knytt verkemiddel som samarbeidsprosjekt og forskarskuler, men også god utteljing i konkurranse om forskingssenter. Midlane får delvis budsjettverknad frå 2026. Dette følgjer etter nokre år med lågare finansiering av nye prosjekt, og kan gje høve til betring i ekstern finansiering i åra som kjem.

Særskilde satsingar innan ekstern finansiering er vidare omtala under avsnitt om framragande forskning (styringsparameter 2) og tematiske utlysingar (styringsparameter 3).

Kompetanseutvikling

For å styrkje kvaliteten i prosjektsøknader og gjennomføring av forskarprosjekt, vart det i 2024 etablert eit program for forskingsleiarar, og utviklingsprogram for unge forskarar som ønskjer å søkje ERC Starting Grant. UiB har hatt ei stor auke i søknadsaktivitet og tilslag er nærare omtalt under styringsparameter 2 og 3 i utviklingsavtalen, medan kompetansetiltak er omtala under styringsparameter 4.

Styrk UiB

Universitetsleiinga tok i 2024 initiativ til prosjektet «Styrk UiB», som har som mål å styrkje universitetet si evne til å hente inn ekstern forskingsfinansiering. Initiativet er forankra i UiB sitt strategiarbeid og skal bidra til høgare kvalitet i forskinga gjennom betre rammevilkår, auka søknadskompetanse og meir systematisk støtte til forskarar. Prosjektet legg vekt på samarbeid mellom fakultet og institutt, utvikling av søknadskultur og tilrettelegging for deltaking i store internasjonale program som Horisont Europa. Ei arbeidsgruppe beståande av sentrale forskingsleiarar ved UiB ga innspel til eit kunnskapsgrunnlag, saman med nøkkelpersonar frå sterke forskarmiljø nasjonalt og i Norden. Sluttrapporten frå prosjektet vart lagt fram for universitetsstyret 5. mai ([sak 32/25](#)), med fem anbefalingar for oppfølging. Dette har vore tema for universitetsstyret, fleir av fakulteta og ei rekke sentrale utval og fora hausten 2025.

Målet er å sikre at UiB står sterkt i konkurransen om forskingsmidlar og kan vidareutvikle sin posisjon som eit leiande breiddeuniversitet i Noreg og Europa.

Infrastruktur

UiB forvaltar store og avanserte forskingsinfrastrukturar som dekkjer dei fleste fagområde, og alle fakultet har oppdatert sine vegkart for investeringar gjennom året. UiB leder og deltek som partner i fleire nasjonale og europeiske infrastrukturar. Vegkarta har identifisert store behov for oppgraderingar, samt etablering av nokre nye nasjonale infrastrukturar som må prioriterast nå.

Gjennom året er det jobba strategisk og målretta med å utvikle søknader til utlysinga av forskingsinfrastruktur av nasjonal betydning i november 2025. UiB koordinerer ni

søknader, og er partner i ytterlegare 27. Samstundes har fagmiljø også jobba godt med å starta opp prosjekta som fekk tildeling i 2024 da UiB fekk sitt beste gjennomslag nokon gong.

Søknadene UiB leier og deltar i har hovudvekt på oppgraderingar av eksisterande nasjonale og europeiske infrastruktur, inkludert norsk bidrag til samarbeidet i CERN og oppgraderinga av nasjonal infrastruktur for tungrekning, SIGMA2. Universitetet har framleis betydeleg gjennomslag i infrastrukturutlysingane i Horisont Europa.

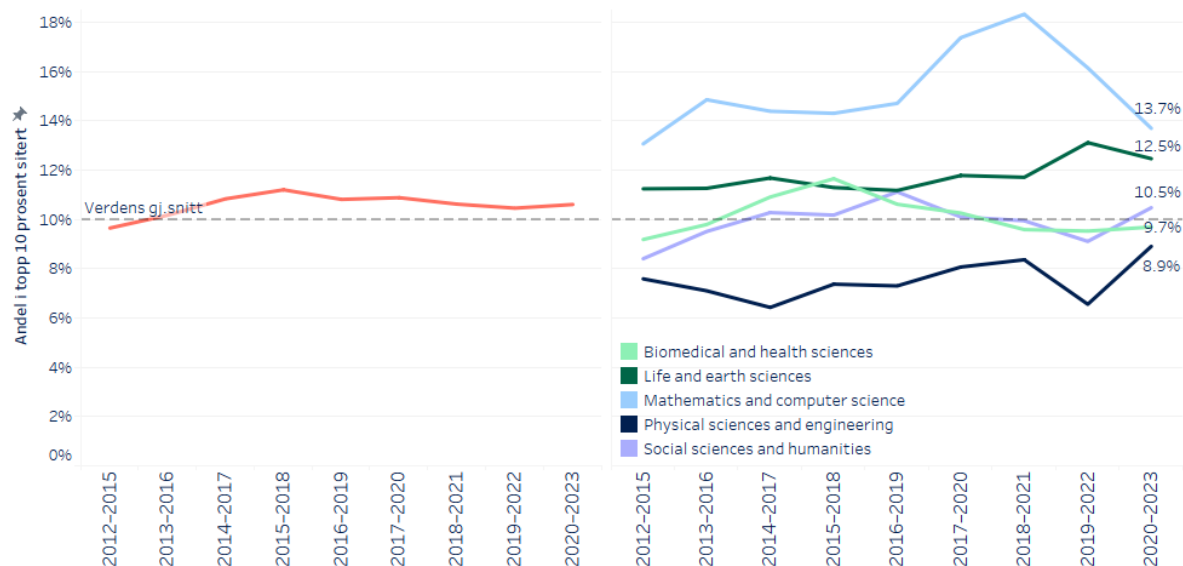
Vitskapeleg publisering

Formidling av forskingsresultat til fagfellesskapet utgjer ei vesentleg ramme for akademisk arbeid. Vitskapeleg publisering inneber at forskingsresultat blir kvalitetsvurderte av fagfellar og gjev grunnlag for spreiding av ny kunnskap og er dokumentasjon av kompetanse når arbeidet ligg føre.

UiB ligg på eit høgt nasjonalt nivå når det gjeld publisering i dei mest prestisjefylte publiseringsskanalane. Om lag 29 prosent av publiseringa skjer i tidsskrift og forlag på nivå to i den norske publiseringssindikatoren. I den seinaste målinga (2024) oppnådde UiB 3191 publiseringspoeng, som gjev 1,4 publiseringspoeng per årsverk i undervisnings-, forskings- og formidlingsstillingar. Dette er det lågaste nivået over ein tiårsperiode. Fleire institusjonar nasjonalt har hatt nedgang i publikasjonsvolum 2022–2024, etter ein topp under pandemien.

Ei indikasjon på utviklinga i volum i den internasjonale delen av publiseringa i 2025 kan vi finne ved å samanlikne tal frå Web of Science (WoS) registrert på same dato over to år. Samanlikna med status i januar 2025, indikerer målingar frå januar 2026 eit stabilt tal internasjonale publikasjonar.

Delen publikasjonar blant dei mest siterte i verda (topp ti prosent siterte) er eit mykje brukt mål på vitskapeleg gjennomslag. Leiden-rankinga viser at UiB har ein del høgt siterte publikasjonar litt over verdsgjennomsnittet. Om lag 10,3 prosent av UiBs tidsskriftpublikasjonar er blant dei ti prosent mest siterte internasjonalt (fraksjonert). Sett over lengre tid har UiB hatt ein viss nedgang i delen publikasjonar blant dei mest siterte, men trenden har stabilisert seg dei siste tre periodane. Fagområda som er mest siterte er matematikk/datavitskap og livs-/geovitskap. UiB har ein forskar representert i Clarivates «Highly cited researchers list». og 17 artikkelar frå 2025 er blant den eine prosenten mest siterte i verda per 15. januar 2026.

Figur 1 Publisering innan topp 10 prosent siterte i verda ved UiB totalt (venstre), og innan ulike fagområde (høgre). Fire års gjennomsnitt, fraksjonert telling. Berre engelskspråklege tidsskriftpublikasjonar inkludert. Datakilde: Leiden Ranking, CWTS

Senter og satsingar

UiB sine tematiske satsingar byggjer på fag der UiB historisk har hatt særlege tradisjonar og fortrinn, og som har ei spesiell relevans for samfunnsutfordringar innanfor områda hav, klima og energiomstilling, og globale samfunnsutfordringar.

Bjerknessenteret er det største klimaforskningssenteret i Norden og eit av dei leiande sentra i Europa. Senteret er eit samarbeid mellom UiB, NORCE, Havforskningsinstituttet og Nansensenteret, og har eit internasjonalt fagmiljø med over 200 tilknytte forskarar frå meir enn 30 nasjonar. Finansieringa av senteret no blir ein del av UiBs rammeløying frå og med 2026.

SFF-ordninga sikrar langsiktig finansiering av avansert grunnforskning, og er særskild trukke fram i UiB sin strategi. UiB har hatt fire senter med finansiering i 2025. De to nyaste er Senter for digitale forteljingar og Bergen senter for etikk og prioritering (BCEPS).

Arbeidet med mobilisering mot SFF-utlysinga har prega mange av fagmiljøa i 2025. Til fristen 12. november vart det sendt 34 søknader med deltaking frå fagmiljø i heile breidda av universitetet, ei betydeleg auke frå tidlegare utlysingar. Mobilisering til SFF-utlysinga og andre forskningssenter er omtala under styringsparameter to og tre.

Hav og marin forskning har alltid vore viktig for UiB, og har vore eit særskild satsingsområde over lang tid. UiB vart i 2025 gjenoppnemnd og går inn i sin tredje periode som FN-hub for berekraftsmål 14, Livet i havet. Dette er ein prestisjefylt global rolle som pådrivar for å byggje kunnskap og medvit for eit berekraftig hav. *One Ocean Havbyen Bergen* samlar partnarar frå Bergen og omegn for å synleggjere Bergen som den leiande byen for hav og maritim verksemd i Noreg. Havveka er etablert som ein nasjonal

arena og tiltrekkjer seg etter kvart òg eit betydeleg internasjonalt publikum. I oktober reiste ein større delegasjon frå UiB og Bergen til Seattle på USAs vestkyst. Her vart det arrangert ei eiga *One Ocean Week Seattle*, som understreka dei sterke banda mellom dei to vennsbyane.

Internasjonale samarbeid og nettverk

UiB huser ei rekkje sterke internasjonale fagmiljø med solide koplingar og partnerskap rundt om i verda, og kan vise til ein høgare del internasjonalt samarbeid samanlikna med dei andre norske universiteta, målt ved studentutveksling ([Tilstandsrapporten 2025](#), HKDIR), sampublisering (DBH), prosjektsamarbeid ([Indikatorrapporten 2025](#), NFR) og anna. I ei tid prega av ei rekkje globale utfordringar blir det særleg viktig å oppretthalde og utvikle eit breitt internasjonalt kunnskapssamarbeid. Samstundes gjev ein meir krevjande geopolitisk situasjon det nødvendig med sterkare medvit om risiko og plikta til å følge nasjonale retningslinjer i internasjonalt samarbeid.

I ei tid prega av globale utfordringar er det avgjerande å oppretthalde og vidareutvikle eit breitt internasjonalt kunnskapssamarbeid. Samstundes krev ein meir krevjande geopolitisk situasjon sterkare medvit om risiko og plikta til å følge nasjonale retningslinjer. UiB har i 2025 etablert eit eige AIS-team (ansvarleg internasjonalt samarbeid) for å støtte tilsette og sikre at samarbeid med internasjonale partnarar skjer på ein måte som er både open og trygg. Arbeidet omfattar vurdering av risiko, etiske og faglege dilemma, og ivaretaking av tryggleik og verdier – utan å gå på kompromiss med akademisk fridom. Bakgrunnen er føringar frå HK-dir, Kunnskapsdepartementet. Gjennom 2025 har AIS-teamet utvikla retningslinjer og rutinar for saksfeltet, mellom anna for sårbarheitssamtalar. Teamet har gitt rettleiing i konkrete saker og deltatt på ei rekkje møte med fagmiljø og administrasjon for å auke medvitet om risiko i internasjonalt samarbeid. I tillegg er det lansert eigne nettsider med ressursar og rettleiing [UiBs nettsider](#).

Samarbeid med land frå sør har lange tradisjonar ved UiB. To av universitetet sine SFF-ar har helse i det globale sør som hovudtema og har samarbeidspartnarar derfrå. UiB har òg det største talet på prosjekt i NORAD sitt NORHED II-program, til ein samla verdi på 290 millionar kroner i perioden 2021–2025.

UiB er eitt av to universitet som er seniorpartner i Arctic Frontiers, ein internasjonal konferanse om Arktis som er i Tromsø kvart år. I 2025 var UiB samorganisator av ei rekke sidearrangement under Arctic Frontiers, og hadde fleire talarar på programmet. I tillegg samarbeidde UiB med Arctic Frontiers om eit arrangement i Nuuk i juli, og deltok på deira arrangement under One Ocean Week Seattle. I desember var Arctic Frontiers i Bergen og samarbeidde med UiB om et arrangement i anledning utstillinga “Bergen - Grønland: glemte forbindelser”.

I oktober var UiB vertskap for ein tverrvitskapeleg, internasjonal konferanse, “The war and beyond: Perspectives on Ukrainian culture and society”. Konferansen som vart

organisert frå Det humanistiske fakultet og Det juridiske fakultet ved UiB, samla rundt 100 forskarar frå heile verda, mange av dei frå Ukraina. Dette er ein del av det arbeidet UiB bidreg til når det gjeld å fremje forskning og formidling om Ukraina i Norge, bidra til bygging av forskarnettverk og styrke forskingskontaktar mellom Norge og Ukraina gjennom engasjement i nettverket Ukrainett.

I 2024 inngjekk UiB saman med UiO, NTNU og UiT samarbeid med fire universitet i Nord-England (North Sea University Partnership, NSUP). Partnerskapet vert koordinert og leia av UiB og Durham University. Initiativet har fått støtte gjennom formelle uttalingar frå dei to statsministrane i landa. I 2025 har samarbeidet fokusert på Nordsjøen, der energi, grøn omstilling og marin forskning har blitt vektlagt. Det første større prosjektet i partnerskapet har vore ein konferanse i Brussel i november 2025, der tema var Nordsjøen som eit viktig område for samarbeid om forskning og innovasjon for energiomstilling.

Deltaking i den europeiske universitetsalliansen CHARM-EU vil kunne styrkje forskningssamarbeid med anerkjende universitet ytterlegare, og bidra til å utvikle strategiske bilaterale forskings- og utdanningssamarbeid, noko som vil stimulere til auka gjennomslag for midlar frå EU-programma. Alliansane har finansiering til utdanningsprosjekt, men det er likevel eit sterkt ønskje blant partnerane om at CHARM òg skal bidra til å utvikle eit meir langsiktig samarbeid om forskning og innovasjon.

EU

EU er ein viktig arena for utdannings-, forskings- og innovasjonssamarbeid for UiB, og det er eit mål i UiB sin strategi å bidra til å forme europeisk forskingspolitikk. I løpet av 2025 har det vore viktige diskusjonar i Europa om neste EUs rammeprogram for perioden 2028-2034, og Kommisjonen presenterte sitt forslag til neste program for forskning og innovasjon 16. juli. UiB har bidrege til diskusjonen på europeisk nivå, mellom anna med eit ope brev til Kommisjonen, ved å svare på EU-høyringar med relevans for forskingspolitikk og å bidra til policy-innspel frå nettverkorganisasjonar UiB deltek i.

UiB sitt Brussel-kontor er sentralt i UiB sitt policy-arbeid, og er samstundes eit viktig verkemiddel for profilering av UiB sine forskarar på den europeiske arenaen. Brussel-kontoret fasiliterer samlingar og møte retta mot politikk- og programpåverknad og har vorte ein viktig møteplass for arbeid med internasjonal kunnskapspolitik. I 2025 var det 10 år sidan kontoret opna, og jubileet vart feira i november

2. Auke gjennomslag i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for eksternfinansiering i verkemidla for framragande forskning

For UiB er dei viktigaste konkurransearenaene for framifrå forskning ERC og Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) i EU sin pilar for excellent research, Forskringsrådets prosjektfinansiering av forskarinitiert banebrytande forskning (FRIPRO) og utlysingar av Senter for framifrå forskning (SFF). I tillegg samarbeider UiB med Trond Mohn forskingsstifting (TMF) om TMF Starting Grant, ei ordning som gjer det mogleg for yngre forskarar å etablere eigne forskargrupper for å gjennomføre banebrytande forskning etter modell av ERC Starting Grant.

I 2025 har UiB auka talet på søknader til ERC, MSCA og SFF, medan talet på søknader til Forskringsrådet sine FRIPRO-utlysingar har gått noko ned. Talet på innvilga personlege stipend i MSCA er likt med 2024, medan talet på nye phd-nettverk i same ordning er redusert. Tre forskarar på UiB har fått melding om finansiering frå ERC, medan 13 har oppnådd midlar frå FRIPRO.

Horisont Europa

Verkemidla for banebrytande forskning (pilaren for excellent science) er UiB sine viktigaste arenaer for deltaking i Horisont Europa. To tredeler av finansierte prosjekt, og tre firedeler av inntektene til nye prosjekt, er knytt til ERC, MSCA og infrastruktur-programma. Her omtalast resultat innan ERC og MSCA, medan forskingsinfrastruktur er kommentert foran.

I 2025 har UiB har hatt den høgaste søknadaktiviteten til ERC nokonsinne. Auken skuldast særleg Starting Grants, med over 50 prosent fleire prosjektforslag enn i 2024. Det var ingen søknadsrunde for Consolidator Grants i 2024, og her har talet på søknader vore noko lågare enn gjennomsnittet for tidlegare utlysingar i rammeprogrammet.

Totalt har 22 forskarar ved UiB vunne ERC-prosjekt i Horisont Europa. I tillegg til koordinatorprosjekta er UiB deltakar i to prosjekt ved andre institusjonar, og to finansierte prosjekt er overført til andre institusjonar. UiB fekk ikkje finansiering for Starting grants i 2025.

Tabell 1 ERC søknader etter søknadsår og finansierte prosjekt etter årstal for offentleggjering av vedtak, der UiB er koordinator.

	Søknader					Finansierte prosjekt				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
ERC STG	14	24	8	19	29		4	1	1	
ERC CoG	8	17	22		11		2	4	3	1
ERC AdG	6	5	7	11	12				1	2
ERC SyG	1	3	2	5	3				1	
ERC POC	1	2		2	2		2			
Totalt	30	51	39	37	57		8	5	6	3

UiB etablerte i 2024 ERC Starting Grant Development Programme, med siktemål å betre kvalitet i søknadene. Eit stort tal på søkjarar i 2025 har bakgrunn frå Momentum-programmet, som også har kvalitet i prosjektutvikling som eit av sine hovudmål. I forskingsrådet sin statistikk (basert på søknader fram til 2023) er suksessraten til UiB på linje med UiO og NTNU. Det er særleg positivt at fleire erfarne forskarar no vinn Advaced grants.

Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) er EU sitt mobilitetsprogram, delt inn i fire delprogram (actions): samfinansierte, tematiske prosjekt for rekrutteringsstillingar (COFUND), personlege postdoktorstipend (PF), forskarskuler/doktornettverk (DN) og personalutveksling (SE).

Søknad til MSCA har ei tydeleg auke i 2025 i høve til 2024, men ligg framleis under gjennomsnittet for førre rammeprogram. Talet på søknader vart klart redusert gjennom pandemien, men for PhD-nettverk er deltakinga i 2025 markert høgre enn ved inngangen til perioden.

Tabell 2 Søknader etter søknadsår og finansierte prosjekt etter årstal for offentliggjerings vedtak, MSCA. Finansierte prosjekt i 2021 er søkt under førre rammeprogram (H2020). Søknader frå 2025 vil bli evaluert i 2026.

	Søknader					Finansierte prosjekt				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Postdoctor Fellowships (PF)	20	11	21	15	19	9	2	3	6	6
Doctoral Networks (DN)	7	11	17	15	22			2	6	2
Staff Exchange (SE)				1	5				1	1
Cofund		2	1			1		1		
Totalt	27	24	39	31	46	10	2	6	13	9

I 2025 fekk UiB tilsagn om færre doktornettverk enn i 2024, men talet på postdoktorstipend er stabilt. UiB sender færre søknader til ordningane enn dei andre BOTT-universiteta, men suksessraten i postdoktor-søknadane som vart vurdert i 2025 var særleg høg – over 40 prosent. Det er eit mål å halde kvalitet i søknadene på eit høgt nivå også framover.

Tabell 3 Kontraktsummer, nye prosjekt EU pilar 1, etter årstal for offentliggjerings vedtak, og totaltal for verdien av kontraktar signert i kalenderåret.

	2021	2022	2023	2024	2025
ERC	0	10 584	10 500	12 418	8 473
INFRA	2	2 619	986	598	0
MSCA	6 173	454	4 407	5 481	3 266
Totalt, publ. vedtak	6 175	13 657	15 892	18 497	11 739
Signerte kontraktar	6 173	11 448	16 603	11 579	18 162

Innan pilaren for banebrytande forskning er tilsegn om nye forskingsmidlar som er offentliggjort i kalenderåret, redusert frå 2024 til 2025. EU og Forskningsrådet målar

normalt utvikling ut frå årstal for kontraktsgjering, ikkje dato for offentleggjering av vedtak, som er nytta over. UiB har ei auke i verdien av nye signerte kontraktar frå 2024 til 2025, men ventar at denne kan bli redusert igjen i 2026.

Forskningsrådet

Forskningsrådet sine verkemiddel for framifrå forskning omfattar senterutlysingar som SFF og SFI, og store tverrfaglege forskarprosjekt og forskarprosjekt for banebrytande forskning (FRIPRO). Nær 30 prosent av UiB si finansiering frå Forskningsrådet kom frå FRIPRO-forskarprosjekt i 2024, medan sju prosent kom frå SFF og åtte prosent frå andre senter, i hovudsak SFI og forskingssenter for klinisk behandling. For 2025 forventast fordelinga å vere tilnærma lik.

Forskningsrådet sine utlysingar av frie forskingsmidlar

UiB har mobilisert sterkt til den sjette utlysinga av sentre for framifrå forskning (SFF). Fagmiljøa leverte 34 prosjektforslag, ni fleire enn i førre runde (2020). Dette er nest flest søknader nasjonalt. Arbeidet har vore eit fagleg løft for dei involverte, og kan gje resultat også for initiativ som ikkje når opp i finansieringa.

UiB leverte fem skisser til den femte utlysinga av sentre for forskingsdriven innovasjon, SFI, i 2024. Tre gjekk vidare til endeleg vurdering, og eit senter fekk melding om finansiering i desember 2025: Innovation Center for Neuroresilience (ICoN), leia av Charalampos Tzoulis. I tillegg er UiB partner i eit senter leia av NTNU.

Færre har delteke i FRIPRO-utlysingar i 2025, samanlikna med 2024. UiB sendte 72 søknader, og fekk finansiering på 13 prosjekt, ein nedgang i høve til 2024 både med omsyn til søknader og finansierte prosjekt (82 søknader og 14 prosjekt i 2024). Suksessrate i søknadane har gått ned frå 36 prosent i 2024 til 19 prosent for prosjekt som har vore evaluert i 2025. På den positive sida har innvilga beløp i FRIPRO auka med 15 millionar sidan 2024, grunna tilslag i utlysinga for toppforskar-midlar for å byggje verdsleiarande fagmiljø. Det er eit mål å auke deltaking og gjennomslag i FRIPRO-utlysingar i åra som kjem.

I tilknytting til FRIPRO har Forskningsrådet utlyst midlar for å rekruttere forskarar utanfor EØS-området. UiB har fått finansiering for fem slike stillingar i 2025.

Som oppfølging av fagevalueringane innan medisin, livsvitskap, naturvitskap, matematikk og teknologi har forskingsrådet utlyst midlar til forskarskuler og nettverkstiltak. UiB kom godt ut av desse konkurransane, og oppnådde mellom anna to av fire finansierte forskarskuler.

Oppsummering, styringsparameter 3

Tilslag på SFI veg særst positivt, og bidreg til at totale løyvingar til framragande forskning aukar frå 2024 til 2025. Høg søknadsaktivitet i SFF og ERC gjer forhåpningar om auka

gjennomslag i ordningane dei neste to åra. FRIPRO var den største utfordringa i 2025, og større søknadsaktivitet og gjennomslag i FRIPRO-utlysingar er prioritert.

3. Auke gjennomslag i tematiske og utfordringsdefinerte utlysingar

Horisont Europa

Global Challenges and European Industrial Competitiveness er EU sin pilar for tematisk og utfordringsdriven forskning (pilar II). Under gjeldande rammeprogram utgjør desse 31 prosent av UiB sine søknader. I 2025 vart det fremma 60 søknader til programma under pilar 2, det høgste talet nokon sinne og ei auke på nærare 50 prosent. Vedtak om finansiering er i hovudsak basert på søknader frå 2024, då det var ein viss nedgang i søkartal. Tre prosjekt har fått finansiering, ein nedgang frå 8 året før. Dette reflekterer delvis den lågare søknadsaktiviteten i 2024. Ved utgangen av 2025 var 48 søknader framleis under vurdering.

Det er framleis potensial for auka deltaking i tematiske utlysingar, men fleire fagmiljø peikar på dei administrative kostnadene som ei barriere. Deltaking i dei tematiske utlysingane er òg avhengig av at utlysingane er relevante for fagmiljøa, noko som vil variere over tid.

Tabell 4 Søknad etter søknadsår og finansierte prosjekt etter årstal for offentleggjing av vedtak, EU pilar 2 Global challenges. Tildelingar i 2021 er basert på søknader frå førre rammeprogram.

Klynger	Søknader					Finansierte prosjekt				
	2021	2022	2023	2024	2025	2021	2022	2023	2024	2025
Health	6	9	28	7	23	2	3	3	2	2
Culture, creativity and inclusive society	5	8	3	7	17		2	1	1	
Civil Security for Society	1		1	3	2		1			
Digital, Industry and Space	1	7	4	4	1		2		2	
Climate, Energy and Mobility	2	4	7	6	5		2	2	1	
Food, Bioeconomy Natural Resources, Agriculture and Environment	4	6	3	11	12		1	1	2	1
Totalt	19	34	46	39	60	2	11	7	8	3

Tematiske utlysingar i Forskningsrådet

Relevante søknadstypar frå Forskningsrådet er tematiske utlysingar av forskarprosjekt, forskningssenter og kompetanse- og samarbeidsprosjekt. På same måte som EU sin pilar II er dei tematiske utlysingane i stor grad prosjekt som blir gjennomførte i partnerskap med forskingsinstitusjonar og aktørar i næringsliv og offentlig sektor. Også her heng deltaking i stor grad saman med tema i utlysingane og dei totale midlane som blir lyste ut.

UiB har delteke i to av Forskringsrådet sine tematiske senterutlysingar med tildeling i 2025, og fekk tilslag på begge.

- *Senter for norsk som fagspråk* gjer nytte av språksamlingane som er konsentrert på UiB, og vil spele ei viktig rolle for kunnskapsbygging og utvikling av norsk kultur i åra som kjem
- *AI LEARN – Nasjonalt senter for kunnskap og læring* ved det psykologiske fakultet var eit av seks senter som vart finansiert under den nasjonale satsinga på kunstig intelligens. Senteret har 35 nasjonale og internasjonale partnerar frå akademia, næringsliv og offentleg sektor, og er den største enkeltløyvinga til UiB nokon sinne.

Søknad til tematiske utlysingar av forskarprosjekt ligg på om lag same nivå som i 2024, medan søknad til kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP) har auka betydeleg, frå 11 i 2024 til 21 i 2025. Sju KSP fekk støtte i 2025 mot fire i 2024, medan åtte forskarprosjekt vart finansiert, eitt færre enn i 2024.

Konklusjon styringsparameter 3

Gjennomslag i senterordningar og samarbeidsprosjekt gjer at nye løyvingar frå forskingsrådet til tematiske utlysingar aukar betydeleg, frå kr 154 mill i 2024, til kr. 425 millionar i 2025. Dette gjer det mogeleg å gje viktige bidrag til å løyse samfunnsutfordringar og utvikle verdsløiande forskingsmiljø innan fagfelte, samstundes som samarbeid med partnerar i næringsliv og offentleg sektor blir styrka. Det er likevel ei utfordring at talet på forskardrivne prosjekt (forskarprosjekt og KSP) har blitt redusert over tid. Innan EU-finansiert forskning vil nedgangen i løyvingar i 2025 kunne balanserast med ny auke i 2026, grunna den sterke veksten i søknader som vil vurderast då. UiB har tradisjonelt hatt godt gjennomslag for slike søknader.

4. Utvikle arbeidet med rekruttering og god karriereutvikling for vitskapeleg tilsette

UiB har over tid utvikla ei rekkje tiltak retta mot kompetanseutvikling for forskarkarrierar blant tilsette, og i 2024 er det starta opp nye kurstilbod retta mot søkjarar til ERC Starting Grants, forskargruppeleiarar og prosjektleiarar.

ERC Starting Grant Development Programme tok opp sitt andre kull i 2025. Målet er å auke talet på ERC Starting Grant-søkjarar frå UiB, byggje kompetanse og styrkje konkurransedyktighet i søknader. 30 deltakarar deltok i årets kull, som gjekk frå januar til juni. I oktober sendte UiB inn 29 Starting Grant-søknader, ei auke på 53% fra året før.

Program for forskingsleiing vart gjennomført for andre gong hausten 2025. Programmet er eit breiddetilbod for alle med ansvar for forskingsgrupper eller forskingsprosjekt som ønskjer å utvikle si eiga rolle. Programmet bestod av samlingar strukturert rundt tema som rolle, leiing og organisasjon, forskingssystem og forskingskultur. 23 forskarar deltok i programmet.

TMF-UiB karriereprogram vart grunnlagt i 2019 og er inne i sin andre prosjektperiode (2023–2026). Karriereprogrammet blir finansiert av Trond Mohn forskingsstifting (TMF) for kandidatar ved UiB som har motteke TMF Starting Grant. Det overordna målet med karriereprogrammet er å hjelpe kandidatane med å byggje ei god forskarkarriere ved UiB gjennom å gi innsikt i forskingsgruppeleiing, strategisk organisering av aktivitetar, eksternfinansiering og andre viktige aspekt. Sidan 2007 har til saman 53 forskarar motteke slikt stipend, og 12 mottakarar følgde karriereprogrammet i 2025.

Momentum er UiB sitt karriereutviklingsprogram for yngre, framifrå forskarar som ønskjer ein akademisk karriere ved eit forskingsuniversitet. Programmet består av fem seminar spreidd over eitt år, samt eit stipend. I august 2025 starta det sjuande kullet i programmet, med 17 kandidatar frå sju fakultet.

Ein svært høg del (84 prosent) av kandidatane som har deltatt i Momentum-programmet, arbeider i dag i ei akademisk stilling ved UiB. Ei evaluering viste at programmet har hatt positiv effekt på deltakarane si karriereutvikling gjennom å utvikle ny kompetanse, setje av tid til å diskutere og planleggje vidare karrieresteg, og å bli betre kjent med det sentrale støtteapparatet ved UiB.

UiB Ferd karrieresenter for yngre forskarar utfyller UiB sin portefølje av tilbod innan karriereutvikling for vitskapleg tilsette. Tilbodet skal komplettere karriereprogramma som er retta mot utvalde kandidatar (som TMF- og Momentumprogrammet). UiB Ferd leverer kurs innan karrieremedvit og -kompetanse, akademisk og ikkje-akademisk CV-bygging, forskingsleiing og sjølvleiing. I tillegg tilbyr UiB Ferd karrieresamtalar og ein nettportal som samlar informasjon om relevante kurs og workshopar for målgruppa yngre forskarar.

UiB fekk EU-status som **HR Excellence in Research** i 2019. Dette syner at UiB jobbar systematisk for å etterleve *The European Charter for Researchers*, som er eit sett med prinsipp og krav som definerer roller, ansvar og rettar for forskarar, samt for arbeidsgivarar og finansieringsorganisasjonar. Det vert gjennomført resertifisering kvart tredje år. Ved utløpet av 2025 ventar UiB på tilbagemelding frå Kommisjonen om evaluatarar og dato for digitalt *site visit* i samband med resertifiseringa.

Ph.d-utdanning

Talet på disputasar for inneverande år er venta å ende på 218. Dette disputastalet er blant dei lågare dei siste år. Truleg heng talet saman med låge opptakstal i 2020 og 2021, sidan svært mange kandidatar bruker fire til fem år frå oppstart til innlevering av

avhandlinga si. Førebelse tal tyder på at det er blitt tilsett færre stipendiatar i 2025 enn i føregåande år.

UiB er i gang med å rulle ut eit opplegg knytt til stipendiatane sine karriereplanar, i tråd med UH-forskrifta sine føresegner om vilkår for rekrutteringsstillingar. Planane heng godt saman med tilbodet som UiB elles har for karriereutvikling og -rettleiing gjennom UiB Ferd – karrieresenter for yngre forskarar.

Litt over 40 prosent av ph.d.-kandidatane ved UiB har utanlandsk statsborgarskap. Sjølv om ein del forlèt landet etter enda utdanning, held dei fram med å vere sentrale i vidareutviklinga av universitetets internasjonale nettverk og samarbeid. Dei som blir verande styrkjer academia, næringsliv og forvaltning. Skal Noreg lukkast med å betre konkurransekrafta, er næringslivet avhengig av å styrkje forskingskompetansen. Då er internasjonal rekruttering til stipendiatstillingane viktig for å tiltrekkje seg spesialiserte kandidatar.

5. Auka vektlegging av forskningsetikk og redelighet i breidda av UiB sin verksemd

Forskingsetikk er eit grunnleggjande premiss for all forskning ved UiB, og dei nasjonale forskningsetiske retningslinene er ei kodifisering av anerkjende verdiar, normer og praksisar som spring ut av forskarfellesskapet. Forskingsmetodar er òg under stadig utvikling, rammevilkår endrar seg og skaper nye etiske utfordringar. Det er difor nødvendig med ei vedvarande merksemd om forskningsetikk i forskarfellesskapa.

Universitetsstyret endra i 2025 (sak 72/25) mandat og organisering av Det sentrale redelighetsutvalget (RU). Utvalet skal ha kompetanse innan forskningsetikk og jus og består av fire medlemmar, leia av ein fagleg uavhengig person med professorkompetanse. Utvalet skal handsame saker om moglege brot på anerkjende forskningsetiske normer og saker om vitskapeleg redelighet.

Universitetsstyret har i tillegg vedteke at det skal opprettast faste, lokale redelighetutval. Slike utval er etablerte ved alle fakulteta og Universitetsmuseet. Utvala har ansvar for å sikre at sakene er godt opplyste, gjennom intervju og samtale med involverte, innhenting av dokumentasjon og sakkunnig vurdering. Alvorlege saker skal vurderast av det sentrale redelighetutvalet.

Forskingsetikk blir aktualisert mellom anna gjennom opplæring og måtar å melde frå om mistanke om uredelighet. UiB arrangerer òg ein årleg Forskingsetisk dag. Arrangementet i 2025 tok opp problemstillingar kring kunstig intelligens. Det samla over 150 deltakarar, og evalueringa i etterkant viste svært gode tilbakemeldingar.

I 2025 har universitetsstyret vedteke å flytte ansvar for førebyggjande forskingsetisk arbeid frå RU til Universitetets forskingsutval. Dei to utvala samarbeider om organisering av forskingsetisk dag.

Mål 3. Vere ein aktiv deltakar i ei demokratisk samfunnsutvikling gjennom forskingsformidling og kunnskapsoverføring i heile samfunnet

11. Delta i samarbeid for forskingsbasert innovasjon nasjonalt og internasjonalt

UiB har sterke tradisjonar for å setje kunnskap i bruk gjennom nye teknologiske løysingar, tenesteinnovasjon og sosial innovasjon, og dermed overføre kunnskap og nye bruksområde av forskning til samfunnet. UiBs sentrale plass i kunnskapsbyen Bergen, dei mange kunnskapsklyngene og sentra for forskingsdriven innovasjon (SFI), gjer universitetet til ein unik pådrivar for samarbeid mellom nærings-, kultur- og samfunnsliv, både regionalt, nasjonalt og internasjonalt. UiB har ein tydeleg ambisjon om å etablere fleire SFI og å delta i europeiske og nasjonale konkurransearenaer for innovasjon som støttar opp om UiBs profil. Både SFI og kunnskapsklyngene blir i stor grad finansierte gjennom eksterne midlar, og blir etablerte på område der UiB allereie har høg internasjonal fagleg kvalitet. UiB deltek i tillegg i ei rekkje næringsklynger og katapult-prosjekt.

Studentane utgjer ei viktig kraft i innovasjonsarbeidet, og universitetet legg stor vekt på å skape ein kultur for innovasjon og entreprenørskap hos studentar og tilsette, både i utdanning, forskning og formidling. Med midlar frå Agenda Vestlandet, ei stifting oppretta av Sparebanken Norge, er det etablert eit treårig studententreprenørskapsprogram – TILT student – for UiB, HVL og NHH. Satsinga koordinerast av VIS-Vestlandets innovasjonsselskap. UiB får seks millionar frå stiftinga, fordelt over tre år. Midlane skal ved UiB blant annet nyttast til å vidareutvikle UiB idé og dele ut mikrostipend til studentar som søker STUD-ENT, gjennomføre målretta tiltak for internasjonale studentgründarar (på ph.d- og masternivå) og å vidareføre og utvide ordninga med innovasjonspilotar som mobiliserer og rettleier andre studentar.

Forskningsbaserte innovasjonsprosjekt

I desember 2025 vart UiB tildelt eitt nytt SFI senter, i tillegg er UiB partner i eit anna senter. Satsinga styrkar UiB sin posisjon ytterlegare som ein drivkraft i forskingsbasert innovasjon på Vestlandet.

UiB sitt prototyping og verifikasjonsprogram, UiB idé, finansierte i 2025 sju prosjekt fordelt på fire forskarprosjekt og tre studentprosjekt. UiB har no tildelt midlar over programmet i fem år, og oppfattar at det er etablert som eit viktig instrument for å styrke innovasjon ved UiB.

UiB har delteke med åtte søknader til EIC-programma i Horisont Europa i 2025, ei tydeleg auke frå tidlegare år. Seks av søknadene fekk avslag, men kan gje grunnlag for framtidige suksessfulle prosjektforslag. To av søknadene er framleis under handsaming ved utgangen av 2025.

I 2025 har UiB for andre år på rad arrangert ein innovasjonsfestival for å syne frem dei mange innovasjonane universitetet bidrar med til samfunnet. I tilknytning festivalen vart det laga ein utstilling som syner bidrag frå UiB til nyskaping i samfunnet, med døme frå alle fakultet.

Teknologi- og kunnskapsoverføring

UiB har organisert kommersialiseringsarbeidet sitt gjennom selskapet VIS – Vestlandets Innovasjonsselskap AS.

Forskningsrådet har to typar søknader for kommersialiseringsprosjekt: kvalifiseringssøknader og verifiseringssøknader. VIS har i 2025 ikkje levert verifiseringssøknader til Norges forskningsråd på vegne av UiB. Det er levert seks kvalifiseringssøknader. I tillegg står UiB sjølv som søker på eit kvalifiseringsprosjekt. Omfanget av søknadar til kvalifiserings- og verifiseringsprosjekt er redusert i høve til i 2024, frå til saman 16 i 2024 til 7 i 2025.

Omfanget av innvilga prosjekt har ikkje blitt redusert nemneverdig, og finansiering har auka. I 2024 fekk VIS innvilga åtte søknader om kvalifisering. I 2025 har VIS fått finansiering for fem kvalifiseringsprosjekt for UiB, og to verifiseringsprosjekt der søknadene vart levert i 2024. UiB fekk ikkje finansiering for verifiseringsprosjekt i 2024, og desse har høgare støttebeløp enn kvalifiseringsprosjekt. Kompetanse- og samarbeidsprosjekt (KSP) har ein klar innovasjonsdimensjon. Her har UiB auka talet på søknader betydeleg, frå 11 i 2024 til 22 i 2025. Sju prosjekt vart finansierte. KSP er vidare omtala under styringsparameter 3, tematiske utlysingar frå forskingsrådet.

I tillegg til kommersialiseringsprosjekt, har UiB delteke med fire søknader i Forskningsrådet sine utlysingar av innovasjonsprosjekt for offentleg sektor og kommunale helse- og omsorgstenester. 1 prosjekt vart finansierte.

I løpet av 2025 har VIS oppnådd sal av ni lisensar og eitt selskap.

Tabell 5 Nøkkeltal for aktivitet i VIS 2024/2025

	2024	2025
Idear	52	47
Patentsøknader	7	6
Lisensar	9	9
Solgte selskap	2	1

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 3/26		Arkivsaknr.:

Marie Skłodowska-Curie Actions

Bakgrunn

Forskningsutvalget drøftet Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA) i sak [32/25](#). UiB har betydelig lavere søknad og gjennomslag i MSCA-programmene enn andre større universitet nasjonalt og internasjonalt. Enkelte fakultet har gitt uttrykk for utfordringer knyttet til kostnadene i prosjektene. I sak 32/25 presenterte økonomiavdelingen modeller som indikerer at MSCA Postdoctoral Fellowships og Doctoral Networks kan ha om lag det samme nivået på egenfinansiering som andre virkemiddel (presentasjon på [utvalgets nettsider](#)).

I oppsummeringen av saken ble medlemmene oppfordret til å legge fram økonomiavdelingens modeller på fakultetene, og oppsummere innspill på utvalgets møte 28. januar. Påminning om oppfordringen er sendt til utvalgets medlemmer samt forskningskontakter på fakultetene.

Saken legges fram for Forskningsutvalget til orientering

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 4/26		Arkivsaknr.:

Momentum - utlysningstekst

Bakgrunn

Forskningsutvalget drøftet nye rammer for Momentum-programmet i sak [31/25](#). I saken ble det drøftet muligheter for å utvide antall deltakere i programmet, prinsipp for videreutvikling og tiltak for å finansiere utvidelsen. Universitetsledelsen har vedtatt å utvide deltakertallet i årets utlysning til 24, i tråd med forslaget i FU-saken. Tiltaket finansieres blant annet ved å redusere stipendet og legge om programmets internasjonaliseringsdel. Samtidig er kriteriene for opptak utvidet, slik at kandidater kan tas opp inntil ni år etter fullført ph.d.

Endelig utlysningstekst er vedlagt. Utlysningen vil bli offentliggjort i slutten av januar d.å.

Saken legges fram for Forskningsutvalget til orientering

Utlysning av Momentumprogrammet 2026-2027

Momentumprogrammet er et karriereutviklingsprogram for yngre, fremragende forskere ved UiB. Programmet vil gjennomføres for åttende gang i 2026, og i den forbindelse et lyses det ut 24 plasser til programmet.

Målgruppen for programmet er yngre fremragende forskere som har stort potensial for å bidra til universitetets forskning på lang sikt. Programmet er tverrfaglig, og siktemålet er å få til en sammensetning av ulike fagretninger og vitenskapsdisipliner.

Mål og innhold

Formålet med programmet er å styrke deltagernes karriereutvikling. Programmets målsetninger er å:

1. tilby ressurser, opplæring og råd som støtter deltagernes strategiske karriereplanlegging og -utvikling mot å bli mer uavhengige forskere/forskningsledere
2. støtte deltagerne til å skrive og sende inn konkurransedyktige søknader til ulike nasjonale og internasjonale finansieringskilder, forankret ved eget institutt.
3. fasilitere utvikling av deltagernes profesjonelle nettverk
4. fasilitere og promotere utviklingen av tverrfaglige nettverk innad ved UiB

Programmet omfatter fem samlinger planlagt mellom september 2026 og juni 2027 (tentativt). Samlingene er strukturert rundt nøkkelkategoriene karriereutvikling og eksterntfinansiering, og de fem seminarne omhandler forskningskvalitet (excellence), virkninger og effekter (impact), forskningsledelse og gjennomføring (implementation), internasjonalisering og søknadsskriving. Seminarne strekker seg over to dager. Samlingene vil normalt finne sted i Bergensområdet.

Midler

Deltagerne vil disponere NOK 50 000,- i driftsmidler. Midlene skal benyttes til karrierefremmende tiltak som mentor, nettverksbygging, forskningsopphold, workshops, søknadsutvikling, feltarbeid, pilotdata mv.

Mentorordning

Om ønskelig vil fakultet og/eller institutt bistå deltagerne med å finne en egnet mentor.

Hvem kan søke?

Ansatte i postdoktor, forsker og førsteamanuensisstillinger kan søke om deltagelse i programmet. Kandidatene vil bli valgt basert på følgende kriterier:

- Kandidatene må være ansatt ved UiB, normalt i minst 80 % stilling.
- Ansatte i midlertidig stilling må ha minst ett år igjen av arbeidskontrakten ved oppstarten av programmet.
- Det bør ikke ha gått mer enn ni (9) år siden avlagt ph.d.-grad.
- Programmet har stort fokus på å styrke kandidatenes søknadskompetanse, og det er forventet at søkere er motivert for å søke eksterne forskningsmidler med forankring ved eget fakultet/institutt.

Søknadsprosess

Det lyses ut 24 plasser med følgende fordelingsnøkkel som utgangspunkt for opptaket i 2026:

- Det humanistiske fakultet: 4
- Det medisinske fakultet: 6
- Fakultet for naturvitenskap og teknologi: 6
- Det samfunnsvitenskapelige fakultet: 3
- Det juridiske fakultet: 1
- Det psykologiske fakultet: 2
- Fakultet for kunst, musikk og design: 1
- Universitetsmuseet: 1

Fordelingsnøkkelene er basert på antallet vitenskapelige årsverk. To av fakultetene – SV og HF – har tilnærmet likt antall vitenskapelige årsverk. Tildelte plasser vil derfor alternere mellom fakultetene, slik at de får henholdsvis tre og fire plasser i programmet annet hvert år.

Søknadsfristen er **20. mars 2026**. Søknaden sendes via programmets nettside, og skal inneholde:

- fullført søknadsskjema
- motivasjonsbrev, inkludert omtale av motivasjon å søke ekstern forskningsfinansiering
- akademisk CV
- kort anbefalingsbrev fra instituttleder

Fakultetene er ansvarlig for evaluering og utvelgning av sine kandidater. Her kan det tas hensyn til mulighetene for at det vil lyses ut nye stillinger innen rimelig tid innen kandidatens fagområde.

Det er obligatorisk for kandidater som tas opp i programmet å delta på alle seminarene. Unntak vil kun gjøres på bakgrunn av lovfestede permisjoner og sykdom. Kandidater som tas opp i programmet vil bli bedt om å begynne arbeidet med karriereutviklingsplan og planleggingen av hvordan de ønsker å bruke stipendiet, inkludert hvorvidt de ønsker å jobbe med en mentor, i forkant av første seminar.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 5/26		Arkivsaknr.:

Coimbra – utlysninger 2026

Bakgrunn

Coimbra har som hovedmål å fremme akademisk samarbeid mellom medlemsuniversitetene og legge til rette for internasjonalt samarbeid i og utenfor Europa til nytte for medlemsuniversitetene. UiB har vært medlem av nettverket siden 1995. Her orienteres det om to utlysninger av interesse for UiBs fagmiljø.

Deltagelse i Coimbra Scholarship Programme for unge forskere fra European Neighbourhood, Latin America og Sub-Saharan Africa

Siden 1999 har medlemmer av Coimbra-gruppen tilbudt unge forskere utenfor EU mulighet til å utføre deler av forskningen deres ved et Coimbra-gruppens medlemsuniversiteter. Programmet var opprinnelig opprettet i januar 2004 for å hjelpe forskere fra Øst-Europa og Vest-Balkan, men har utvidet sitt geografiske omfang til å inkludere unge forskere fra Latin-Amerika, Afrika sør for Sahara og det bredere europeiske nabolaget.

I 2025 har totalt 440 unge forsker søkt programmet, hvorav 368 har vært kvalifisert. Universitetene som deltar i CG har tildelt totalt 76 stipender til de tre ulike opplegg.

Dette stipendprogrammet har vært en av de mest populære og vellykkede Coimbra Group-aktiviteter og mer enn 20 universiteter deltok i programmet i 2022. Dette gjenspeiles i den stadig økende interessen for programmet, både på institusjons- og søkernivå.

UiBs deltagelse i programmet

UiB deltok for første gang i programmet i fjor. Vi har tatt imot én stipendiat høsten 2025 og vil få en ny stipendiat våren 2026.

Tilbakemeldingene fra den første forskeren som ble finansiert gjennom programmet, er svært positive. Han fremhevet at oppholdet bidro til å omsette en idé til praksis, og som et direkte resultat er de nå i gang med å skrive en vitenskapelig publikasjon sammen. De har avtalt å fortsette med jevnlig digitale møter, og vår forsker planlegger å inkludere kandidaten i en Horizon-søknad som han for tiden koordinerer. På lengre sikt kan dette legge til rette for økt samarbeid mellom UiB og partneruniversitetet.

Ved å fortsette deltakelsen i programmet styrker UiB sin synlighet – både innenfor Coimbra-gruppen og i et bredere europeisk og internasjonalt perspektiv.

UiB deltar derfor i Coimbra-gruppens stipendprogram for 2026 ved å tilby to stipendier med en varighet på 1 til 3 måneder.

Hvert universitet fastsetter selv kravene til sine søkere. UiB har definert følgende krav for de to stipendene:

- Latin America og Sub-Saharan Africa som prioriterte regioner innen dette programmet;
- Søkere må være doktorgradsstudenter, postdoktorer eller juniorforskere;

- Kandidater bør selv kontakte en potensiell veileder ved å sjekke nettsidene til fakulteter, institutter og de enkelte forskerne for å finne ut forskningsfeltet de er interessert i. Når de har identifisert en passende veileder, bør de kontakte vedkommende ved å sende en CV og en tentativ forskningsplan/forslag. Forskningsprosjektforslaget bør vise hvordan oppholdet vil føre til videre akademiske samarbeid mellom UiB og kandidater sin hjem institusjon. Et pre-akseptbrev må vedlegges søknaden;
- Programmet er åpent for alle fagområder;
- Søkere er selv ansvarlige for å finne bolig, men UiB kan bistå så langt det er mulig;
- UiB tilbyr ikke forsikring til de som blir tatt opp i programmet;
- UiB tilbyr stipend på €1800 per måned (opptil 3 måneder).
- UiB tilbyr reisestøtte for en tur/retur-reise opptil €1200.

Søknadsbehandling og utlysning

Søknadsfristen er i april 2026, og resultatene vil bli kunngjort i juni 2026. De korte forskningsoppholdene vil gjennomføres i løpet av det akademiske året 2026/2027.

Utlysningen utarbeides, publiseres og formidles av Coimbra-gruppen, og sekretariatet i gruppen vurderer også de formelle kvalifikasjonskriteriene.

Det gjøres oppmerksom på at kandidater kan ta direkte kontakt med fagmiljøer ved UiB. Den enkelte forsker står fritt til å vurdere om de ønsker å ta imot en stipendiat og støtte kandidatens søknad ved å skrive et pre-akseptbrev.

UiB-komiteen, koordinert av en viserektor og med administrativ støtte fra FIA og GSU, vil være ansvarlig for å vurdere søknadene og utarbeide en kort rapport med begrunnelse for valget.

Coimbra-gruppens forskningsformidlingskonkurranse: 3 Minute Thesis

Three Minute Thesis (3MT) er en internasjonal forskningsformidlingskonkurranse som ble arrangert for første gang ved University of Queensland i 2008. I konkurransen presenterer ph.d.-kandidater forskningen sin i et tre minutters foredrag for et intelligent allment publikum, med kun én slide som hjelpemiddel. Formatet har siden spredt seg globalt, og i 2017 arrangerte Coimbra-gruppen sin første 3MT-finale. Siden den gang har konkurransen blitt gjennomført årlig.

UiBs deltagelse i 3MT

I 2025 besluttet UiB å delta i 3MTkonkurransen fra Coimbra-gruppen.

For å velge UiBs representant måtte universitetet arrangere en intern 3MT-konkurranse. Formatet skiller seg fra Forsker Grand Prix – blant annet ved at presentasjonen er ett minutt kortere og at rekvisitter ikke er tillatt – og arrangementene kunne derfor ikke kombineres.

Den interne konkurransen ble avholdt i mars i fjor, i første etasje i Media City Bergen. Tilbakemeldingene fra deltakerne var gjennomgående positive og alle uttrykte at deltakelsen var verdifull. Flere opplevde 3MT som mindre krevende enn Forsker Grand Prix, og dermed lettere å melde seg på. For enkelte var dette første gang de presenterte forskningen sin for et publikum. Etter deltakelsen har noen vist interesse for å delta i Forsker Grand Prix ved neste anledning. Samlet sett ble konkurransen opplevd som nyttig, motiverende og som god trening i forskningsformidling.

Coimbra Group er fortsatt et viktig og prioritert nettverk for UiB. Gjennom deltagelse i 3MT synliggjør vi arbeidet til en av våre ph.d.-kandidater og styrker vår tilstedeværelse i nettverket særlig i arbeidsgruppen for doktorgradsutdanning, men også mer generelt blant medlemsuniversitetene.

Fristen for å søke om deltakelse i UiBs 3MT-konkurranse i 2026 er **12. februar**, og finalen for å velge UiBs representant finner sted i Storsalen **24. mars**.

Saken legges frem for forskningsutvalget til orientering.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 6/26		Arkivsaknr.:

ERC Starting Grant Development Programme 2026

Bakgrunn

UiB etablerte kompetanseprogrammet ERC Starting Grant Development Programme i 2024. Målet er å øke antallet ERC Starting Grant-søkere fra UiB, bygge kompetanse og styrke konkurransedyktighet i søknader. 30 forskere deltok i programmet i 2025. UiB har hatt vekst deltakelse i ERC STG-utlysningene de siste årene, og sendte rekordmange søknader i 2025.

Programmet blir videreført med nytt opptak i 2026. Orienteringsbrev med mal for prosjektide er vedlagt. Brevet er sendt til fakultetene 14. januar 2026.

Saken legges fram for forskningsutvalget til orientering.

ERC Starting Grant Development Programme 2026

UiB har store ambisjoner for den internasjonale forskningsaktiviteten, og fram mot 2030 er det et mål at UiB skal sende flere søknader og oppnå flere tildelinger fra Det Europeiske Forskningsrådet (ERC). I 2024 startet derfor UiB et ERC Starting Grant Development Programme. Dette programmet blir videreført i 2026, og det startes opp en ny runde med ERC Starting Grant Development Programme for forskere som planlegger å søke på ERC Starting Grant-utlysningen høsten 2026.

Programmets konsept og sentrale elementer

Programmet støtter ERC Starting Grant søkere gjennom de tre fasene konseptutvikling, prosjektutvikling og søknadsskriving. Det inkluderer opplæring basert på UiBs interne ERC-ekspertise og muligheten til å utvikle søknaden i et kull med strukturert kollegaveiledning, som legger til rette for erfaringsutveksling og gjensidig støtte. Programmet gir dermed en unik mulighet til å kombinere faglig kompetanse, praktisk veiledning og et støttende nettverk for å styrke kvaliteten på ERC-søknader.

Programmet for 2026 omfatter

- to obligatoriske todagers seminarer:
 - 18.–19.mars: Planlegging og posisjonering; ERC-strategisk kunnskap
 - 15.–16. april: ERC søknadsskriving og UiB støtte
- 11-12. juni: skriveseminar (writing retreat)
- xx.xx: mulighet til å presentere ('pitches') prosjektforslag for et panel av ERC-domeneeksperter (datoer kommer)

Deltakelse på seminarene i mars og april er obligatorisk for deltakerne, mens det er frivillig å delta på skriveseminalet i juni. Vi anbefaler likevel at man deltar så langt det er mulig, da seminaret gir god dybdeøvelse i skriving.

Krav til søkerne

I 2026 endrer ERC den formelle kvalifikasjonsperioden for ERC Starting Grant. Søknader kan da sendes inn av kandidater [0–10 år etter avlagt ph.d.](#), mot tidligere 2–7 år.

Alle kandidater som oppfyller dette kravet er potensielle deltakere på ERC Development Programme. Det er fakultetene som skal nominere kandidater til ERC Development Programme, og under er det satt noen kriterier som søkerne må oppfylle for å få plass på programmet.

- **Tilgjengelighet:** kandidatene må forplikte seg til å delta på alle de fire obligatoriske seminardagene i mars og april.
- **Modenhet knyttet til ERC-forskningskonseptet:** kandidatene må kunne presentere et klart definert forskningskonsept. De må kunne forklare hvorfor prosjektet er vitenskapelig ambisiøst og banebrytende, og de må ha en konkret intensjon om å sende søknad til ERC Starting Grant høsten 2026.
- **Kapasitet til å utvikle en konkurransedyktig søknad:** ved å nominere kandidater til programmet bekrefter instituttene at kandidatene vil få tilstrekkelig tid til å

videreutvikle både et konkurransedyktig ERC-prosjektkonsept- og en søknad av høy kvalitet.

Nominering av kandidater

Fakultetene bes om å sende inn en samlet liste over nominerte kandidater til FIA via Elements, som tidligere år.

I tillegg må hver kandidat sende inn en kort ERC-konseptskisse, som er obligatorisk for å kunne delta på programmet. Se vedlegg.

ERC-konseptskissen skal vise at kandidaten har et konsept som egner seg for en ERC-søknad, og at ERC-vurderingskriteriene er tatt i betraktning. Skissene vil bli brukt som utgangspunkt for utviklingen gjennom programmet. Vi vil oppfordre til at kandidatenes forskningsideer er diskutert med nærmeste faglige ledelse.

Konseptskissen skal sendes av kandidatene selv til FIA v/ katie.anders@uib.no eller jutta.schloon@uib.no innen samme frist som fakultetenes nominasjon av kandidater.

Kandidater som ikke har sendt konseptskisse til FIA innen fristen, vil ikke bli vurdert for opptak til programmet, selv om de er oppført på fakultetets nominasjonsliste.

Tidslinje

- 20. februar: frist for fakultetenes nominasjoner til FIA
- 20. februar: frist for kandidatene til å sende inn ERC-konseptskisse til Katie.Anders@uib.no eller jutta.schloon@uib.no
- 27. februar: bekreftelse av deltakelse sendes til kandidatene og fakultetene

Spørsmål kan rettes til FIA ved katie.anders@uib.no eller jutta.schloon@uib.no

Med vennlig hilsen

Alette Gilhus Mykkeltvedt
Avdelingsdirektør

Catherine Anders
seniorrådgiver

UiB ERC Starting Grant Development Programme – Concept Outline Template

Instructions for completing the concept outline:

This concept outline is a **mandatory prerequisite** for participation in the UiB ERC Starting Grant Development Programme 2026.

- Length: 1–2 pages (max. 1,000 words – not incl. references, if used)
- Please return your completed template as a PDF to katie.anders@uib.no or jutta.schloon@uib.no by **20 February 2026**. **NB: Failure to submit by the deadline will result in exclusion from the programme, regardless of faculty nomination.**

1. Personal Information

- Your name:
- Faculty / Institute:
- Position:
- PhD defense date (if awarded):
- Intended ERC panel (if known):

2. ERC Project Concept (approx. 400–500 words)

Provide a concise but clear description of the research concept you aim to develop into an ERC Starting Grant proposal.

This section should enable an informed reader **outside your immediate field** to understand:

- the *scientific* concepts or ideas that underpin the project.
- the principal research challenges involved.
- the objectives you aim to achieve during the project period.
- the strategies and methods you will employ to accomplish these objectives.

Focus on the **conceptual heart of the project**, rather than providing in-depth methodological details or descriptions of specific work packages.

3. Ambition and Groundbreakingness (Approx. 200-300 words)

Explain how your proposed project meets the ERC's core criteria of scientific ambition and groundbreaking potential. In particular:

- How does the project **go beyond the current state of the art** in your field?
- Which established assumptions, methods, or perspectives does it challenge or move beyond?
- In what ways might your project deliver **high-gain** outcomes?

Avoid generic claims and instead focus on what is genuinely new or transformative within your field.

4. Concept Maturity and Development Potential (approx. 200-300 words)

Please give a brief overview of the current maturity of your project concept. In particular:

- Which elements of the concept are already clear, well developed, or theoretically grounded?
- Which aspects still require further refinement, elaboration, or conceptual development?

5. References (optional)

You may include a small number of key references if they help clarify the intellectual positioning of your project.

Utvalg:	Forskningsutvalget	Dato: 28.01.2026
FU-sak: 9/26		Arkivsaknr.:

Møteplan høst 2026

Bakgrunn

Det tas sikte på å gjennomføre fire møter i Forskningsutvalget høsten 2026. Følgende datoer foreslås:

- Onsdag 26 august
- Onsdag 30 september
- Onsdag 11 november
- Onsdag 9 desember

Saken legges fram for forskningsutvalget til orientering.